

Posudek oponenta na bakalářskou práci Lucie Gutkaisové „Vybrané nelátkové závislosti u současné mládeže“.

Zvolené téma je zajímavé, autorka inzeruje, že se bude zabývat novými jevy, které mohou působit závažné problémy. Jde o aktuální otázky a získané výsledky by mohly přinést důležité informace pro práci s mládeží. S jejím oborem jednoznačně souvisí.

Práce je členěna na teoretickou část a vlastní výzkum. Její rozsah odpovídá požadavkům a stejně tak i její formální zpracování. Teoretická část je rozdělena do 7 kapitol, autorka vychází z obecnějšího vymezení pojmu závislost a pokračuje charakteristikou jednotlivých „nelátkových“ závislostí jimž se věnuje ve vlastním výzkumu. Uvedený problém specifikuje ve vztahu k období dospívání v poslední kapitole.

V úvodu vysvětluje důvod volby daného tématu a způsobu zpracování bakalářské práce. Charakteristika závislostí je přehledná, vychází z práce autora, který se danou problematikou dlouhodobě zabývá. Kapitola věnovaná vlivu médií na rozvoj závislostí je zbytečně podrobná, přinejmenším v úvodní části. Kvalitě textu by prospěla jeho redukce. Popis rozvoje závislosti na počítači a internetu je důležitý. Je rovněž vhodné, že uvádí i možnosti nápravy dané závislosti. Závislost na sexu asi nebude jen záležitostí mládeže, stálo by za to se pokusit vysvětlit jakým způsobem se v této oblasti mohou projevit specifika dospívání a s čím může její rozvoj souviset. Je to záležitost převážně pudová a nebo zde mají vliv i další faktory, především sociokulturní? Ani workoholismus nebude zřejmě hlavním problémem mládeže, a proto by i v této kapitole stálo za to pokusit se vymezit jak se může rozvinout a projevovat u mladých lidí.

Patologické nakupování se projevuje ve větší míře u žen a možná již u mladých dívek. V jakém věku se začíná rozvíjet a jaké jsou jeho signály? Závislost na kráse se může odrazit v poruchách příjmu jídla, ale má i jiné podoby, např. touhu po chirurgické úpravě zevnějšku či nadužívání kosmetických přípravků a závislost na nabídkách reklamy. Vývojově podmíněná proměna v průběhu dospívání a její vztah k nárůstu rizika vzniku různých závislostí je realita, tuto kapitolu zpracovala autorka dobře a výstižně.

Vlastní výzkum. Cílem výzkumu bylo zmapování návyků současné mládeže a způsobu jejich trávení volného času. Zkoumaná skupina nebyla příliš rozsáhlá (30 jedinců), ale hlavně nebyla věkově vyvážená, což by bylo vzhledem k počtu respondentů účelné. Dotazníková metoda je k danému účelu vhodná. Otázky, resp. hypotézy jsou jasně vymezené. První z nich je zbytečná a bylo by možné ji vypustit. Označení kapitoly 1.1 není příliš přesné, vhodnější by bylo nazvat ji „Prezentace získaných výsledků a jejich hodnocení“. Bohužel výsledky nijak nesvědčí pro existenci uvedených nelátkových závislostí. Získaných informací je dost, ale autorka uvádí pouze jejich přehled, nesnaží se interpretovat proč tomu tak je a o čem daná zjištění svědčí. Ověření platnosti výzkumných otázek je obsahem další kapitoly jejíž text je přehledný a srozumitelný. Diskuze představuje souhrn a výklad získaných poznatků z nichž vyplývá, že mládež, přinejmenším respondenti zkoumaní skupiny žádnými nelátkovými závislostmi netrpí.

Otázka k obhajobě: Jak si myslíte že se projevuje posun od běžného zájmu dívek o nakupování do závislosti?

Předložená bakalářská práce splňuje požadavky a proto ji doporučuji k obhajobě.
Navržená klasifikace: 2

V Praze dne 16.5.2013

Prof. PhDr. RNDr. M. Vágnerová, CSc.